

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.

Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda šte. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljanje:
Celje

Strossmayerjeva ulica 1,
pritličje.

Rokopisi se ne vračajo.

Ogiasi po tarifu.

Telefon int. šte. 65.

XXXVII. skupščina CMD na Rogaški Slatini.

V nedeljo je bilo tako lepo in toli prijazno, da je jasno, da je družba, ki se je bila zbrala na Slatini, zlatemu solncu in dobremu nebu prijetna.

Družba sv. Cirila in Metoda že dolgo ni več vajena zbirati svoje zbere tako obilno. Vse gre nekako iz mode in vse sili na nova pota. Zato je veselo, da se zgrnilo v prelesto dvorano Zdraviliškega doma toliko idealnih duš. Ravno za štiridesetletnico družbe. Da bi bilo dokazano, da smo še in da hočemo ostati.

Prvomestnik Družbe — že nad 20 let stoji na tej straži vladni svetnik Andrej Senekovič — je orisal na zaupni seji delegatov točno in jasno postanek in zgodovino Družbe sv. Cirila in Metoda, pa ves njen razvoj in njeno trdo delo za obrambo naše zemlje in reševanje zaroda. Štirideset let: dosti časa je to in dosti dela. Tudi uspehov ni bilo malo.

Na javnem zborovanju je prvomestnik pozdravil domačina — gospodarja ravnatelja zdravilišča dr. Štera, zastopnika obeh velikih županov v osebah prosvetnega šefa dr. Lončarja iz Ljubljane in višjega šolskega nadzornika dr. Poljanca iz Maribora, srezkega pristojnega poglavarja šmarskega dr. Hrašovca, zastopnika župana občine Rogaška Slatina dr. Koltererja, več navzočih srezkih poglavarjev in županov, in imenoma še idealnega osivelega župnika Verhovnika iz Ljubljane kot najstarejšega sodelavca. Po tem uvodu je ugotovil, da je bila družba ustanovljena radi pogubnega dela nemškega Schulvereina in italijanske Lege.

Na sveti večer 1885 so se bili sestali rodoljubi Luka Svetec, Ivan Hrihar, Ivan Murnik, dr. Josip Vošnjak in Tomo Župan, ter so osnovali prvi odbor. Celih 21 let je vodil družbo duhovnik Tomo Župan, vključno napadom, ki so se že začeli prvo leto. Leta 1907, pa je prišlo v Bistrici v Bohinju do preloma. A družba se je vse lepše razvijala. Doslej je družba dobila v denarju za 512.263,35 dinarjev volil. Razun tega pa ima še dve hiši, vredni 208.000 dinarjev.

Kot prvi priglasi govornik je ravnatelj zdravilišča dr. Šter po izva-

janjih prvomestnika pozdravil z vznesenimi besedami, polnimi vsebine, lepi zbor. Za njim sta slikala prosvetno in narodno delo Družbe dr. Lončar in dr. Poljanec. Srezki poglavar dr. Hrašovec je s poudarkom, da je Družba še danes živa potreba, žel priznanje, in besede dr. Koltererja, govornice za občino, so živahno odmevale.

Tajnik Družbe ing. Mačkovšek je segel do začetka nazaj in ugotovil, da je bilo tik pred svetovno vojno na slovenskem ozemlju blizu 300 delujočih podružnic, dočim jih sedaj v naši okrožni deželi dela samo 69. Na slovenskem ozemlju na Koroškem je 85 proslulih dvojezičnih šol, a Slovenci se ne nauče slovenski pisati, dočim imajo Nemci v Sloveniji svoje nemške razrede, a za Švabe je celo še le Jugoslavija ustanovila nemške šole. V Italiji se je dogodila strašna sramota, da je Gentilejev šolski zakon poitalijanil okoli 490 naših šol. To so napravili iskreni Italijani, ki so bili plaho prišli z belo zastavo na našo zemljo s sladkimi, a lažljivimi obeti!

Blagajniško poročilo notarja Hudovernika za leto 1925, ni bilo kaj ugodno. Vendar pa je imela Družba koncem minulega leta 1.306.544 dinarjev čiste imovine vključno svojim ogromnim žrtvam. Največ je nabrala ženska podružnica pri Sv. Petru v Ljubljani 36.645.— Din. Najbolj vneto pa dela podružnica Grobelno—Sv. Vid—Slivnica, ki je skupila skoro 8000 Din. To je pridno delo!

Zanimivo je vedeti, da je nastala prva šulferajnska šola leta 1886. na Sladki gori ob Muri in da je bila edina dvojezična šola v štajerskih mestih v Slovenski Bistrici, kjer pa so l. 1907. tudi postavili poleg nje nemško šolo.

Proračun za novo poslovno leto pravi, da bo treba 868.000 dinarjev novih dohodkov, da se zadosti zahtevam in da ostane Družba pri tem v ravnovesju. Vsa poročila so bila brez debate odobrena in vsi funkcionarji so dobili absolutorij. Blagajnik notar Hudovernik je bil za delo dvajsetih let od zborni imenovan častnim članom, a za služni prvomestnik še nadalje potrjen na svojem mestu.

In zborovalci so se razšli z zavestjo, da so ideali vredni dela, a delo vredno idealov.

Seja celjskega obč. sveta

v petek, dne 17. septembra.

V petek zvečer je imel celjski občinski svet prvo redno sejo po počitnicah. V naslednjem podajemo potek seje, ki je ves čas mirna in stvarna:

Župan dr. Hrašovec otvori sejo ob 18. s polurno zamudo in imenuje overovateljem zapisnika obč. odb. dr. Rusa in Leskovska. Navzočih je 29 obč. odbornikov. Uvodoma sporoči župan, da bo skliceval odslej občinske seje vsak prvi petek v mesecu. Vsled tega se vrši prva prihodnja seja že v petek, dne 1. oktobra.

Personalni odsek (poročila obč. odb. prof. Mravljak). Pogodbeni vodja mestne elektrarne inž. Karl Petri je s 1. decembrom odpovedal svojo službo. Odpoved se vzame na znanje, mesto pa se bo v najkrajšem času razpisalo.

Pravni odsek (poročila obč. odb. dr. Kalan). Na podlagi desetletnega bivanja v mestu se sprejmejo v občinsko zvezo Elizabeta Grabner, Antonija Anderluh, Neža Gradišnik in Josip Zorin. Na prošnjo se sprejme v občinsko zvezo Karol Perc, knjigovez in gostilničar v Narodnem domu, prošnja Mihaela Tofanta se pa odkloni.

Župan odgovarja na interpelacijo obč. odb. Žumra, ki je zahteval pojasnila, zakaj se je dovolil vdovi Božičevi vinotoč v Samostanski ulici, da je bilo izdano obrtno dovoljenje povsem zakonito. Mariborski veliki župan je ugodil prizivu mestnega magistrata, naj se turškimi medicarjem prepove izvajanje njihove obrti v Celju. Turški medicarji so se že izselili.

Finančni in gospodarski odsek (poročila obč. odb. dr. Božič). Referent poročila obširno o regulaciji Savinje in pritokov. Njegova izvajanja so temeljila na referatu, ki ga je bil priobčil v 99. šte. »Nove Dobe«. Predloge finančnega referenta glede regulacije je sprejel občinski svet soglasno. S tem je končno ustvarjen temelj za regulacijo Savinje in pritokov, ki spada med najvažnejša in najnujnejša gospodarska vprašanja Celja in okolice. Mestna občina je nameravala že pred tremi leti nabaviti stroj za drobljenje gramoz, ki se nahaja na nasipinah ob Savinji. Letos pa je ponovno stopila v stik z okrajnim zastopom celjskim, da bi prispeval delni znesek za nabavo

stroja, s katerim bi se dobava gramoz za znatno pocenila. Okrajni zastop je odklonil predlog mestne občine, češ da je sedanja dobava gramoz iz kamnolomov cenejša. Mestna občina bo ponovno predlagala okrajnemu zastopu skupno nabavo stroja. Če bi pa okrajni zastop ponovno odklonil prispevek stroškov, bo občina sama nabavila stroj. Načrt in proračun za nabavo stroja se bo takoj izdelal. Postavka za nabavo stroja pride v novi mestni proračun. Na bivših ključavničarskih delavnicah v takozvani Ključavničarski ulici, ki so sedaj last trgovca Frica Confidentija, je bil pred tridesetimi leti vknjižen reverz, da mora lastnik v slučaju podaljšanja Zrinskega ulice do Strossmayerjeve ulice na lastne stroške podreti prizidek ob delavnicah. Ker je pa ta prizidek itak že podrt, se izbriše reverz iz zemljiške knjige. Mestni stavbni urad naj izdela proračun za podaljšanje ceste, sosedu pa je treba vprašati, koliko odškodnine zahtevajo od zemljišča, preko katerega bi šla spojna cesta. Občinski svet bo potem sklepal, ali se naj obdrži ta cesta v regulacijskem načrtu. Mestna občina je postavila na okopih za muzejskim poslopjem ulico za shrambo mesarskih stojnic in s tem izpraznila pritličje muzejskega poslopja, v katerem so se doslej shranjevale stojnice. Posamezni oddelki v utici se razdele med reflektante in določijo najemnika. Najemnikom teh oddelkov je prepovedano sprejemati podnajemnike brez dovoljenja mestnega magistrata. Prošnja Splošne gradbene zadruge, naj bi se termin za pozidanje stavbnih parcel na Jožefovem hribu podaljšal do l. 1930., se odkloni in ostane pri določbi, da se morajo zgraditi stanovanjske hiše najkasneje do konca l. 1927. Mestna občina proda mizarju Škodniku pod običajnimi pogoji stavbni prostor za stanovanjsko hišo na Jožefovem hribu. Prošnjici Presingerjevi se proda stavbna parcela med Seidlovim studentem in vilo Klaro v Liscih po 1.50 Din m². Izdelati bo treba še parcelacijski načrt za to zemljišče in parcele razdeliti med reflektante, ki nameravajo tam zidati. Odobrita se računa za preureditev električne napeljave v grofiji in napravno oddele stene v stanovanju gledališkega mojstra. Sklene se popraviti plot pri vojašnici kralja Aleksandra,

8 KRONIKA TRGA MOZIRJE OD NAJSTAREJŠIH DOB DO ZADNJEGA ČASA.

Spisal Žiga Lajákov-Mozirski.

Zhe fe pa ta fksu zelo Shtajarsko razglafijozh pokliz saflizhi, potem Stajarzi fksashite, de fe vy zhes tiga visokiga Shpanza, katir fhe s' junafko ferzhnostjo fvojim satretnikam superstoji, de vy tiga predersniga Tyrolza, katir je s' junafko mozhjo Bajerskiga vifharftva ketne prozh vergel, nefe famu zhudit, ampak de vy njim tudi enak biti snate.

Zefs. kral. Krefsija Zelle ta 10. dan veliki Trauna 1809.

Franz Baron od Jurittfch, Zefs. Kral. obstajajozh Kamerar dvorfki Svetvauz inu Kraishauptmann.

Napoleonovi vohunci tega »nakli-za« najbrže niso izsledili in istemu predložili.

Omenimo tukaj še:

Rasglasno Pismo. Od Kralevo Zeffarskiga s'edineniga Guberniuma.

Graz ta 21 ti dan velikiga Serpana 1806.

Zhefs to sapovedanu preshtemplanje vsiga slatiga, inu sreberniga pohishta, ali blaga, inu zhefs to sdej

sapovedano shtemplanje tiga na novo sturjeniga slatiga, inu sreberniga blaga vsaktere sorte.

Je to 29 točk obsegajoča odredba, s katero se vsi posestniki kakorkolišnega zlataga ali srebrnega blaga pod zagrožitvijo hudih »shtrafing« pozivljajo, da pustijo taisto državno punciirati.

Kakor je Avstrija med svetovno vojno z vojnimi posojili znala od svojih podložnikov izsesavati zadnje prihranke, tako so znali to že davno prej. Leta 1794. razpisano vojno posojilo bilo je še le po vojni plačljivo. Tudi trg Mozirje je takrat in pozneje dal tako, a glavnicu in še obljubljene obresti zgubil, kakor smo že drugod omenili. Odlok z dne 4. decembra 1804 določa način izplačila. Odlomek taistega, s celim naslovom cesarja Franca II. naj tukaj zaradi kuriozitet sledi:

»My Franz ta drugi, skos Boschi Gnado isvoleni rimsky Zesfar, ufech Zhafsach Pogmirouz tega Kralestva, Erb-Zesfar od Esterreicha, Kral po Nemski, Vogerski, Pemski, Dalmashki, Hrovashki, Shlavonski, Galishki, Lodomirski Desheli, ino od Jerusalem, Ta nar vezhi Vainvod od Estrachia, Vainvod u Lothingu, u Wenedkah, inu u' Salzburgu; večiki Fürst u Sibenbürgu; Vainvod na Shtajerskim, Krainskim, inu Koroshkim; u Wirtembergu, usgorni, inu spodni Shlesinski Desheli; Grof, inu Fürst od Habsburga in Tyrola &

»Mi smo utemu Letho 1794 skos Patent od XIII tiga Dneva Mefsinza Profsenza eno voisknu Pofsodillu vunkei pifsali, inu sapovedli, deb se tem Pofsjoanzam sa to Pofsodillu enu taksfnu Snamnine tega Sashihreina, kediro se oddati, inu predati nafsme, vunkei dallu, inu shele po te Voiski ute Obligatione, al doushne Pifsme spremeinenu, al na meft tega Plazhilla teh Dazi, al Dauka gor ufetu blo.«

Sledi v šestih točkah način odplačila vojnih obveznic.

Istotako kakor ta odredba, je za deža tržane naredba cesarja Franca o novem XX milijonskem vojnem posojilu, »ktero bodo na dve glüh gorputaulene loterije na leto vižo raztalene.«

Pripomba k tej državni loteriji, da so srečke, kojih uzorec se hrani v našem arhivu, gotovo prve te vrste v slovenskem jeziku izdane.

Ta in še druga shranjena »Okol-osnanila« nam podajajo sliko žalostnega položaja onih dolgotrajnih težkih vojnih časov in razmer, ko je francoski orel razpel svoje peroti čez srednjo Evropo. Stari Ben Akiba ima prav, če trdi, da ni ničesar novega pod soncem.

Ko je leta 1914. napočila svetovna vojna, začeli so »patrioti« kar med seboj tekrovati, kdor bi večji obolus na oltar ljubi Avstriji položil. Takratna

vojna posojila so marsikatero eksistenco uničila.

Tudi naši predniki so bili vdani hlapci svoje zatiralke Avstrije.

Izza leta 1793 nam je ohranjen seznam patrijotičnih tržanov, ki so darovali plod svojih žuljev habsburškemu valptu v vojne namene. V tej zbirki zabeleženo je 67 darovalcev s prispevki od 3 kr — dar uboge udove? — do 4 fr. *Nabrali so 31 fr.* za bič, ki jih je neusmiljeno tepel. Magistrat pa je v tistih časih podpisal tudi opetovano vojna posojila, a končno se za kapital in obresti lepo obrisal. Vse kakor Anno 1915 do 1918!

Še večjo darežljivost pa so pokazali l. 1794., ko je cerkev za nove dragocene mašne obleke pobirala. Na nam ohranjeni listi je zabeleženih pa le malo krajcarskih prispevkov. Imenitnejši so darovali, kakor Janez Lipold 16 fr in Martin Goričar p. d. Zvir celo 30 fr. Nabrali so 140 fr. Lepa vsota pri takratni piclosti denarja!

Tako sta tekmovali tudi takrat posvetna in cerkvena gosposka v pobiranju »miloščin« za »višje« namene, omnia ad majorem Dei gloriam.

Izza časa francoskih vojn poročamo po aktih:

Tudi v našem trgu so se vršile mnoge rekvizicije po francoskih polkih. Tako je prišel leta 1797 neki francoski seržant major z okrajnim urad-

Iz samega žita ne morete kuhati kave.

Dober in krepak okus dobite šele, ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridatek.

Pilača s Prvim Franckom Vas zamore stalno zadovoljevali.

K zrnati kavi na vsak način spada Pravi Franck.

ki ga je zadnja povodenj deloma odnesla, deloma pa zelo poškodovala. V vojašnici so se izvršila nekatera nujna popravila. Popraviti bo treba še električno napeljavo v poslopijih. Martinu Kosu, slugi na drž. realni gimnaziji, se znižja račun za pogrebne stroške. Odobri se obračun v znesku 9839 Din, ki jih je izdala mestna občina za sprejem in pogostitev jugoslovenskih pravnikov, ki so dne 12. t. m. obiskali Celje. Mestna občina je nabavila par črnih konj za mestni pogrebni zavod. Za oskrbnitvo se ne bodo kupili novi konji. Nekateri občinski odborniki so predlagali, naj bi nova konja precenili izvedenci, ki niso člani občinskega sveta. Sklenilo se je, naj se v prihodnje pritegne k nakupu konj za mestno občino izvedenec, ki ni član obč. sveta, in celjski živinozdravnik.

Zdravstveni odsek (poročila obč. odb. Bizjak). Nekatera popravila na mestnem pokopališču so izvršena. Žrifi na starem delu pokopališča so razpokani in ob vročih dneh udarja iz njih neprijeten duh. Skozi žrfe teče kanal, ki pa je previsok, vsled česar teče voda v žrfe. Obč. svet votira 3000 dinarjev za popravilo žrfv in poglobitev kanala.

Stavbni odsek (poročila podžupan Gobec). Vacuum Oil Company in Standard Oil Company prosita, da se jima dovoli naprava rezervoarja za bencin na prostoru med kolodvorom in Celjskim domom. Obč. svet ugodno prošnji starejše prošnje Vacuum Oil Company, Standard Oil Company pa se nasvetuje, naj si poišče drugje primeren prostor za napravo rezervoarja. Odobri se račun za zvišanje Kolenčeve ulice, za napravo dovoza k Walyjevemu poslopiju in škarpo proti okoliški šoli. Pred skladiščem družbe Sladkor-Union med kolodvorom in hotelom »Pošta« zgradi mestna občina modernim higijenskim predpisom odgovarjajoče javno podzemsko stranišče z dvema ločenima vhodoma in stekleno streho. Sestavi se naj proračun in razpišejo dela. Stroški za stranišče bodo znašali približno 50.000 Din. Dosedanje nehygienično javno stranišče pri kolodvoru bodo pozneje odstranili. Odkloni se prošnja trgovca Maksa Plauca, da bi se mu dovolil dovoz k njegovemu skladišču med vrtovoma trgovca Delakorde in tovarnarja Westna. Odobri se obračun za popravilo kockastega poda v konjušnici pri Aleksandrovi vojašnici, ki ga je zadnja povodenj

dvignila. Mestna občina zaenkrat ne zahteva odstranitve skladišča trgovske družbe »Sloge« pri kolodvoru, pridržuje si pravico do tega zahtevka na podlagi reverza.

Obrtni in tržni odsek (poročila podžupan Gobec). Konradu Gorenjaku se dovoli postavitve začasne stojnice za prodajo čevljev na Štomškovem trgu. Stojnici ge. Vidic in g. Gorenjaka naj se po potrebi pomakneta proti muzeju, da ne bosta ovirali prometa. Odkloni se prošnja Ivana Vuzma, da bi se mu dovolila stojnica za sladkorčke, južno sadje itd. nasproti hotela »Pri kroni« na Ljubljanski cesti; poišče naj si prostor na Dečkovem trgu. Izreče se lokalna potreba za avtotakso invalida Alojza Drogenika. Invalidu Silvestru Becu se dovoli koncesija za snajenje čevljev pred poslopijem Mestne hranilnice. Družba sv. Mohorja v Prevaljah prosi za tiskarsko koncesijo v Celju, ker namerava prenesti svoje podjetje v Celje. V poimenskem glasovanju je bil predlog, da se izreče lokalna potreba za tiskarsko koncesijo Mohorjeve družbe, odklonjen s 14 proti 13 glasovom. Za odklonitev so glasovali obč. odborniki SDS in NSS, za lokalno potrebo pa obč. odb. SLS, NRS in navzoči nemški obč. odborniki.

Vodovod (poročila obč. odb. Leskovšek). Šolskemu upravitelju Jankoviču v Vojniku in grofici Neuhaus se dovoli napeljava vodovoda.

Ker se ni pri slučajnostih nihče oglašil k besedi, je župan ob 21.30 zaključil sejo. — rp —

Politika.

p PAŠIĆ SE VRNE V BEOGRAD SREDI OKTOBRA. Po povratku iz Cavtata je podal predsednik skupščine g. Trifković novinarjem izjavo, v kateri je dejal, da se gospod Pašić prav dobro počuti, da je popolnoma okreval in da je izvrstno razporejen. Pašić pride baje v Beograd okrog 16. oktobra, ker poprej ne vidi potrebe. Na vprašanje, kaj je na stvari glede njegove kandidature za prihodnjega ministrskega predsednika, se je g. Trifković nasmehnil in dejal, da iz tega ne bo nič. Rekel je, da so to le kombinacije. Na vprašanje, ali je prinesel kaka politična sporočila od Pašića, je dejal Trifković, da o politični situaciji sploh nista govorila. Vendar se je predsednik skupščine pri tem ironično nasmehnil. O svoji konferenci z g. Uzunovićem je

dejal predsednik zbornice, da sta razpravljala le o sprejemu češkoslovaških parlamentarcev in o svečani seji Narodne skupščine, ki bo 4. oktobra. Rekel je, da bo na dnevnem redu najprej poročilo odbora za prošnje in pritožbe. Na vprašanje, ali bo parlament deloval od 4. do 20. oktobra, ko se po ustavi začne novo zasedanje, je odgovoril g. Trifković, da tega še ne ve, ker se mora o tem še z vlado dogovoriti.

p KONGRES NARODNE ODBRANE. V dvorani Kola srbskih sester v Beogradu se je vršil v petek 17. t. m. kongres delegatov Narodne Odbrane iz cele države. Dosedanji osrednji odbor te organizacije je podal ostavko, nakar je do izvršitve formalnosti vodil sejo dr. Ivan Rybar, bivši predsednik Narodne skupščine. Pri volitvah novega osrednjega odbora je bil soglasno in z velikim oduševljenjem vseh delegatov izvoljen za dosmrtnega predsednika znani in priljubljeni sivolasni srbski vojvoda Stepa Stepanović. Izmed Slovencev je izvoljen za podpredsednika državni svetnik dr. Stefan Sagadin in v glavni odbor dr. Jež. Slovenci smo bili na kongresu še malo zastopani, ker organizacija pri nas še ni izvedena. Iz Ljubljane sta bila delegata dr. Pretnar in dr. Brnčić, iz Celja pa Ivan Prekoršek. Kongres je storil važne sklepe v smeri novih, velikih nalog, ki čakajo Narodno Odbrano, kakor tudi v smeri provedbe organizacije po celi državi.

p IZSELJEVANJE MUSLIMANOV. Reis ul Ufema Čaušević — vrhovni poglavar muslimanov v Jugoslaviji — je podal novinarjem izjavo o izseljevanju muslimanov v Turčijo. To izseljevanje se je v zadnjem času zlasti razmahnilo v nekih krajih Bosne in Hercegovine. Reis ul Ufema je dejal, da mu je uspelo s pomočjo uglednih muslimanskih prvakov dežela ustaviti izseljevanje. K temu je pripomoglo tudi dejstvo, da so se neki izseljeniki vrnili iz Turčije, kjer so jim turške oblasti prepovedale bivanje. Reis ul Ufema je izjavil, da ima zanesljive podatke o slabem postopanju za muslimanskimi izseljeniki od strani turških oblasti. Naši izseljeniki so dobili tik pred žetvijo nalog, da se morajo naseliti na drugih krajih. Tako so ostali brez zemlje in denarja in so se morali vrniti v staro domovino.

Razširjajte „Novo Dobo“!

ma konjema, dveh korporalov, 5 poddesetnikov in 45 prostakov. Ti vojaki so bili po hišah spravljani, živeli so pa kot divjaki razuzdano in nedisciplinirano. V sled malomarnosti so 10. marca 1798 zvečer ob osmi uri zanetili ogenj v hlevu Janeza Pješnika (sedanja gostilna pri pošti). V kratkem času je vsled hudega vetra stala polovica trga v plamenih, ljudje so obupani kričali in molili, nemogoče jim je bilo kaj rešiti in tako je zgorelo 35 trških hiš in zraven vsa stranska in gospodarska poslopja, potem žitna shramba (od desetine v okoličici nabranega žita graščine žovneške). Mnogim ni ostalo drugega nego golo življenje, živina, krma, obleka, živila, pohištvo, z eno besedo vse je zgorelo. Cele rodbine so postale čez noč berači, objokujejo svojo bridko usodo in beda in gorje nesrečnežev je nepopisna. V tej globoki žalosti se je magistrat obrnil na svojo žovniško »zaščitno« gosposko, da takoj izposluje v celjskem okrogu dovoljeno nabiranje milodarov, kateremu naj, po ugotovitvi visokosti škode sledi dovoljenje splošnega nabiranja milodarov za pogorele in takojšnja prepoved prodajanja in oddajanja desk in stavbenega lesa, ker bi sicer tukajšnji brezmejno sebični flosarji (lesni trgovci) ceno občutno navili. (Poročilo v originalu z dne 12. marca 1798 v arhivu.) Za to je c. kr. okrožni urad v Celju izdal sledečo okrožnico vsem

Celjska kronika.

c DRUŽBA SV. CIRILA IN METODA je imela v nedeljo 19. t. m. svojo redno letno skupščino v Rogški Stolini. Udeležba iz vseh delov Slovenije je bila izredno velika, zlasti se mora omeniti Ljubljana, Litijska, Brežice itd. Iz mariborske oblasti pa je bilo odlično zastopano Celje, ki je dalo nad 40 udeležencev in udeleženk. Izmed drugih naših krajev še omenjamo: Slov. Gradec, Šoštanj, Konjice, Gornji Grad, Vojnik, Novo Cerkev, Petrovče, Vuhred, Ptuj, Maribor in seveda tudi bližnje kraje Savinjske doline, kjer je nekdanje cvetelo defo za CMD, tudi letos ni bilo. Po tej skupščini je sedaj čas, da se začne na celi črti prav marljivo delo za oživiljenje speciif podružnic. Ne gre samo za denar, ki ga Družba nujno rabi za svoje delo, gre tudi v veliki meri za moralno in narodno vzgojno stran, ki leži v tem delu. In tega nam je v današnjih časih še bolj treba kakor nekdanj.

c REDNE PLENARNE SEJE OBČINSKEGA SVETA. Zadnji čas se je opetovano dogajalo, da se je morala sklicana plenarna seja občinskega sveta iz raznih vzrokov, največkrat pa na željo kake stranke odložiti. Zato je g. župan na zadnji plenarni seji občinskega sveta naznanil, da se bodo vršile odslej redne občinske seje vsak prvi petek v mesecu. Vsak občinski svetnik si sedaj lahko uredi svoje zasebne zadeve, klubi imajo priložnost za posvetovanja, odseki pa lahko pravčasno pripravijo gradivo.

c REDNI SESTANEK ČLANOV ORG. SDS V CELJU se vrši vsako sredo zvečer v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek razprav točno ob pol devetih.

c ZAHVALA JUGOSLOVENSkih PRAVNIKOV. O priliki sprejema in pogostitve udeležencev II. pravniškega kongresa v Ljubljani na izletu v Celje je dobil župan g. dr. Hrašovec dne 15. t. m. iz Beograda sledečo brzojavno zahvalo: »Divnim dočekom drugova i gradjana Celja mi je nemoguče napustiti Sloveniju, a da Vama i gradjanstvu ne izjavim blagodarost uz Bratski poklik: Živeli! — Predsednik Udruženja: Dr. Arandjelović.«

c SOKOLSKA AKADEMIJA. Ob priliki praznika narodnega ujedinjenja se bo vršila na predvečer dne 30. novembra ob 20. v mestnem gledališču akademija celjskega Sokola. Vsa dru-

nikom rekvirirat priprego, oves itd. Nastanil se je pri takratnemu župniku Mihaelu Megušerju, ki je bil že prileten mož. († 1808, zadela ga je kap.) Ta je postregel seržantu z vinom in hlebom. Ko je gost zapazil župnikovo srebrno uro — ura je bila draga in velika redkost takrat — na steni, obrnil se je k župniku in mu v lepi nemščini rekel: »Gospod župnik, zahvaljujem se Vam za to darilo, ktero sprejemem iz spoštovanja do Vas in je bodem v Vaš spomin nosil.«

Gospod župnik je samo s prijaznim nasmehljajem odgovoril, da ga veseli, ker je gospod seržant vsaj nekaj našel, kar mu ugaja, dasi mu je najdragocenejšo stvar odnesel. Ta primer je bil izjema, kajti drugače so bili Francozi — a ta »gospod« ni bil Francoz, ampak švabski mezdnik — nasproti občinstvu dostojni, posebno so vse dobro plačali. V njih vojski pa je služilo mnogo Nemcev, posebno Švicarjev. Ta dogodek je pesniku Mozirskemu dal snov za sledečo pesnitev:

Francoska rekvizicija.
(1797.)

Ko ura na stolpu je bila devet, prijezdil na trg je francoski piket, razsedlal je belca seržan-major, smehlja je pozdravil občinski je zbor. Za konje mu ovsu in krme je treba, za svoje ulance pa vina in hleba.

Županu, ne, danes se mer mu pravi, stotere skrbi so rojile po glavi, konjike pod svojo oskrbo je vzel, v župnišče je častnika v goste odvel, in župnik je gosta, kot se mu spodobi, pozdravil na pragu k škofovski je sobi, na mizo nosila je Mica tačas starine in hleba, domačih klobas. In čašo za čašo župnik nataka, na steni pa ura srebrna tiktaka, in »vive la France!« starček nazdravlja ko gost na odhod se ujudno pripravlja.

Po sobi se beli seržant še ozre, in v uro na steni pogled svoj upré, tiktakala ves čas je gladko, ko srebal on vince je sladko, vikarja zaklad je edini to bil, ker z reveži vse je imetje dečil. — A glej! Kavalir prej francoski, lepo, naenkrat »po nemško« mu reče tako: »V spomin jaz si vzamem to uro raz stene, Vi stolpno imate, piket moj nobene!« In starčku je solza porosila lice, molče se je ločil od drage družice. Zapisal je zgodbo — ni znana prej bila, ko zadnja je ura mu s stolpa odbila.

Ko so Francozi l. 1797. kraj zapustili, prišel je oddelek ces. trena semkaj 19./I. 1798 nastanila se je tukaj polovica kompanije avstrijskega polka »baron Stein«, obstoječa iz enega nadporočnika, dveh furirjev z dve-

okrajnim komisarijatom in duhovnim uradom:

»Ker znaša po uradni ugotovitvi in cenitvi škoda, ktera je zadela nesrečni trg Mozirje vsled požara dne 10. marca 1798 . . . 42.000 fl, je vsled visoke gubernijalne odredbe (deželne vlade) z dne 18. — sprejeto 25. t. m. splošno pobiranje milodarov za pogorele dovoljeno. Okrajni komisar ima takoj sporazumno s kuracijsko duhovščino na obstoječi predpisani način pobiranje milodarov povzročiti in došle zneske s posebno konsignacijo (izkazom) okrožnemu uradu nemudoma vposlati.

Celje, dne 27. julija 1798.

Baron Dienersperg f. r.

Štirim tržanom, in sicer Janezu Kristofiču, krojaškemu mojstru, Martinu Usarju, pletilcu nogavic, Jožefu Uršiču, mizarskemu mojstru in Janezu Usarju, pletilcu nogavic izdani so bili posebni nabiralni pasuži (Brand-sammlungs-Pass). Posebno iskrena je okrožnica žovneške graščine častiti duhovščini, da raz lece apelira na blaga srca, naj položijo svoj dar v posebne pušice za uboge pogorelece.

Bedni tržani niso klonili in čez dve leti — 1801 — stal je trg novo sezidan, v glavnih obrisih tak, kakor je danes. Spomin na to grozno požarno noč pa ni še izginil danes čez 128 let!

štva so prošena, da ta večer ne dajo nikakih prireditev.

c **CELJSKO GODBENO DRUŠTVO** sklicuje svoj redni občni zbor za torek, dne 21. t. m. ob 20. uri v prostorih Čitalnice v Narodnem domu, ki bo važen za razvoj društva. Društvo smatra za člane le one, ki so prijavili svoj vstop po 26. juniju t. l., a ne do 26. junija, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

c **PEVSKO DRUŠTVO »OLJKA«** začne z rednimi vajami dne 22. sept. Vaje se bodo vršile v starih prostorih (stara gimnazija) po običajnem redu. Apeliramo na vse pevce, ki še niso člani našega ali katerega drugega zbora v Celju, da se nam pridružijo. Svoj pristop naj javijo še tekom tega in začetkom prih. meseca.

c **NOV UČNI PROGRAM ZA SREDNJE ŠOLE.** Prosvedno ministrstvo je izdelalo nov učni načrt za štiri nižje razrede srednjih šol. Čim bo ta program tiskan, ga dobe vse srednje šole v celi državi z naročilom, da se mora pouk v bodoče vršiti po novih predpisih.

c **UPOKOJITEV GIMNAZIJSKIH RAVNATELJEV.** Prosvedno ministrstvo pripravljata velik ukaz o upokojitvi gimnazijskih ravnateljev in upraviteljev učiteljskih. Upokojeni bodo vsi gimnazijski ravnatelji in upravitelji učiteljskih, ki imajo že predpisano število službenih let. S tem hoče ministrstvo ustreči profesorskemu društvu, ki je zahtevalo, naj se starejšim profesorjem omogoči napredovanje v III. skupino.

c **REZULTAT ZBIRKE ZA POPLAVLJENCE.** Po poročilu centralne uprave narodnega odbora Rdečega križa v Beogradu je bilo nabrano za poplavlence 6.707.863 Din.

c **ODLIKOVANJE.** Naš celjski rojak g. dr. Stanko Erhartič, tajnik v zunanjem ministrstvu v Beogradu, je bil o priliki odkritja spomenika padlim dobrovoljcem v Medžidiji v Dobrudži od romunske vlade oodlikovan s komanderskim redom »Romunske kro-
ne«.

c **POČASI SE ZIDA.** Mestna hranilnica je sklenila prihodnjo spomlad zidati na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice veliko stanovanjsko poslopje. Za ta namen kupi stavbišče od občine. Kar je bil storjen ta sklep, je poteklo že nekaj mesecev, ne da bi dospelo dovoljenje za to od velikega župana. Upati pa je, da bo to vprašanje v kratkem rešeno. Saj moramo pozdraviti dobro voljo vsakogar, ki hoče kaj zidati.

c **ZOPET POŽAR.** Minoli petek ob tričetrt na devet zvečer je nastal požar v Majdičevem kozolcu na Spod. Hudinji. Ker je bil kozolec na osem delov poln krme je bil takoj v ognju in nebo je silno zažarelo. Nekako ob devetih sta že dva strela z Miklavžkega hriba opozorila prebivalce, da gori v neposredni bližini mesta. V tem se je tudi že dvigal v Gaberju velikanski plamen proti nebu, ki je daleč naokrog v temni noči razsvetljeval okolico. Radovednega ljudstva se je trlo na Kralja Petra cesti in na poti proti Gaberju. Dasi ste bili gaberska in celjska požarna bramba takoj na kraju nesreče, se ogenj ni dal pogasiti, ker je bilo v kozolcu — kakor smo omenili — nakopičenega mnogo sena. Požarne brambe iz Trnovelj, Teharja, Ljubljane, Škofje vasi, Levca in celo iz Žaleca, ki so prihajale točno zapored, so prišle skoro zastoj. Saj rešiti se ni dalo veliko. Pri tej priliki je umestno omeniti, da kaže požarne brambe organizirati, da ne bodo v vsakem slučaju v svoji hvalevredni vni vse od blizu in daleč hitele na lice mesta, ko pogosto prihajajo prepozno ali pa radi drugih vzrokov ne morejo pomagati pri gašenju. — Majdičev kozolec je zažgala zlobna roka neznanca.

KINO GABERJE. V ponedeljek 20. septembra se vidi samo še veliki kriminalni film »Raffles, vlomilec«. — V torek 21. in sredo 22. sept. pa se predvaja krasni pomorski film »Ladja v nevarnosti« v 6 dej. — Predstave vsak dan ob 8. uri zvečer.

MESTNI KINO. V ponedeljek 20., torek 21. in sredo 22. sept. se igra kolosalni film »Marokanska plesalica«. Ogromna, razkošna orijentalna drama v 8 činih. V glavni vlogi Norma Talmadge in Joseph Schildkraut. — Oglejte si slike v naših izložbah. Predstave vsak dan točno ob 8.15 zv.

Ljudska prosveta.

I A. NOVAK: *Risanje s podrobnim učnim načrtom in navodilom za prvih osem šolskih let.* Ljubljana 1926. Tisk in založba učiteljske tiskarne v Ljubljani. Cena 500.— Din. — Osnovna šola je sprejela dragocen dar profesorja srednje tehnične šole v Ljubljani g. A. Novaka, ki je izdal epohalno delo — trud petih let — z zgorajšnjo knjigo.

Ta učni pripomoček, ki ga je že l. 1924. odobril prosvet. oddelek za Slovenijo v Ljubljani, bi morala imeti vsaka višje organizirana osnovna šola. Poleg navodila in učnega načrta za prosto, perspektivno in geometrijsko risanje, prinaša risbam priložena knjižica mnogo gradiva za rokotvorni pouk, ki ga predpisuje nov učni načrt za osnovne šole. Seveda so glavno delo risbe, ki jih pa ni smatrati kot predloge, temveč le kot metodični kazipoti učiteljem. Prva mapa risb vsebuje barvni krog in 6 listov za prvo in 5 listov za drugo šolsko leto, a na vsakem listu pa mnogo risb, kar velja tudi za ostale risbe v naslednjih mapah. V drugi mapi je 5 listov za III. šolsko leto, v tretji 9 listov za IV., v četrti 14 za V., v peti 31 za VI.—VIII. (prosto risanje), v šesti 6 za VI.—VIII. (za perspektivo), v sedmi 24 za VI. do VIII. (za geometr. risanje). — Risbe same so vzorne, in bodo služile najboljše onim učiteljem, ki niso risarji. V priloženi knjižici navaja pisatelj splošna navodila, kakor postopek pri risanju, govori o narodnih okraskih, o barvi, pojasnjuje perspektivna pravila, omenja risanje po spominu itd. Govori tudi o geometričnem risanju, modeliranju, izrezovanju, lepljenju in zgibanju. — Drugi del knjižice pa prinaša podrobni učni načrt za osem šolskih let, iz katerega posnamemo, da se na nižji stopnji tesno naslanjajo risbe ne predloge na nazorni pouk, na višji stopnji pa je osobito stilizacija krasno pogojena. Lahko umljivo je podano tudi perspektivno in projekcijsko risanje in mi terminus prekris boljega uga-
ja, nego dosedanj stranski ris. I. t. d. Izdajatelju — avtorju — priznanje. — Rajko Vrečer.

I **ZAŠČITA KNJIŽEVNE IN UMETNIŠKE SVOJINE.** Ministrstvo prosvete je razposlalo raznim društvom in ustanovam načrt zakona za zaščito književne in umetniške svojine, da se izrazijo o njem v roku enega meseca. Ker gre tu ne samo za važno življsko vprašanje vseh avtorjev in interesentov na zaščiti duševne svojine, ampak tudi za eminentno kulturno vprašanje in končno za temeljne pogoje za razvoj naše književnosti in umetnosti, je bilo potrebno, da vsi, katerih se to vprašanje tiče direktno ali indirektno, resno preštudirajo ta zakonski osnutek in skupno predložijo preko vlade narodni skupščini svoje želje, potrebe in zahteve. Društva, ki so pristopila k Udruženju za zaščito književne in umetniške svojine v Zagrebu, kakor tudi ona, ki še niso pristopila, so imela poslati svojega delegata na odborovo sejo, ki se vrši dne 21. septembra v Zagrebu.

Širom domovine.

š **MESČANSKA ŠOLA V TRBOVLJAH DOVOLJENA.** Energična intervencija ministra n. r. dr. Žerjave glede otvoritve mesčanske šole v Trbovljah je imela popoln uspeh. Občina je obveščena, da je minister prosvete odobril otvoritev šole v šolskem letu 1926-27.

š **IZPLAČILO URADNIŠKIH RAZLIK.** Finančni minister dr. Perić je podpisal odlok, da se državnim namščencem prično izplačevati dolžne razlike. Za enkrat je določeno v to svrhu deset milijonov dinarjev, med drugim za ljubljansko finančno delegacijo 766.716 Din, za zagrebško finančno delegacijo 602.421.47 Din, za ljubljansko carinsko blagajno 39.111.75 dinarjev, za mariborsko 9807.78 Din, za zagrebško 1111.20 Din.

š **»ITO«** pasta za zobe — najboljša. š **VELIKI PROMET NA MARIBORSKEM KOLODVORU.** Mariborski kolodvor beleži kot obmejni in tranzitni kolodvor v letošnjem letu izredno živahen promet. Glasom statističnih podatkov je v času od 1. januarja do konca avgusta dopotovalo iz inozemstva v Maribor 73.142 potnikov, od-

potovalo pa v inozemstvo 75.173 potnikov. V tranzitnem prometu je potovalo iz Avstrije preko našega ozemlja 25.795 potnikov, vračalo pa se jih je 17.610. Pri tem pa niso vštet potniki, ki potujejo v zaprtih avstrijskih tranzitnih vagonih iz Špilja preko Maribora v Celovec in nazaj.

š **VPRAŠANJE JUGOSLOVENSKEGA KARDINALA.** Pariški listi poročajo iz Rima, da je papež Pij XI. obljubil, da bo imenoval prvega jugoslovenskega kardinala na prvem bodočem konzistoriju. Najresnejši kandidat za kardinala je zagrebški nadškof dr. Anton Bauer.

š **GRADNJA ŽELEZNICE KRAPINA—ROGATEC.** Dne 20. t. m. se bo vršil lokalni komisijonalni ogled novo projektirane, le 11 km dolge železniške proge Rogatec—Krapina, ki bo kot podaljšek proge Grobelno — Rogatec. Lokalnega ogleda se udeležijo zastopniki mariborske oblasti, prometnega ministrstva, direkcije državnih železnic v Ljubljani in zastopnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

š **ČASNIKARSKI KONGRES.** Letošnji časnikarski kongres se bo pričel 27. septembra. Glavna skupščina se bo vršila na Cetinju in v Dubrovniku.

š **ODLIČEN LUŽIČAN V MARIBORU.** V Maribor prispe te dni dr. Herman Sleč, tajnik politične stranke lužičkih Srbov. G. Sleč bo imel razna predavanja za diapositive o lužičkih Srbih, obenem pa bo proučeval naše razmere. Hčerka g. Smolerja, vodje lužičkih Srbov, pa bo pela lužičke narodne pesmi.

š **DVODNEVNI PRAKTIČNI TEČAJ ZA UPORABO SADJA IN POVRTNINE** na kmetijski šoli v Št. Jurju pri Celju se vrši dne 27. in 28. septembra. Tečaj in nočišče je brezplačno, celodnevna domača prehrana pa stane, kdor jo želi 15 Din. Za one, ki ne morejo biti 2 dni odsotni in za katere ne bi bilo nočišča na zavodu, zadostuje tudi prvi dan, ko se bo v glavnem demonstriralo ukuhavanje sadja. Udeležba naj se sporoči po dopisnici. — Direktor: ing. Petkovšek.

š **ZATVORITEV SEZONSKIH POŠT.** Ministrstvo pošte in brzojava je zaprlo s 15. t. m. vse sezonske pošte in brzojavne urade po kopališčih in letoviščih v naši državi. Zapro se tudi sezonski poštni uradi ob Jadranu.

š **LEP KONZUL.** Glasom dunajskih vesti je bil te dni aretiran bivši jugoslovenski konzul v Varšavi Kajetonovič, ker je na Dunaju neki poljski vdovi izmamil 1000 dolarjev, češ da jih potrebuje za valutne spekulacije. Obljubil ji je polovico dobička. Pozneje je izjavil, da so mu denar na meji carinske oblasti zaplenile. Na ovadbo oškodovane je bil sedaj aretiran in predan sodišču.

š **SMRT ISTRSKEGA RODOLJUBA.** V Opatiji je umrl v soboto v visoki starosti 93 let g. Viktor Tomičič, ena najmarkantnejših tamkajšnjih osebnosti, ki ga je zlasti naš narod v Istri spoštoval. Po poklicu pomorski kapetan in rodom iz Voloskega, se je že v mladih letih posvetil javnemu delovanju, posebno povzdigi Opatije. Nепrecenljive so njegove zasluge za naš narod v Istri.

š **PODPORNEMU DRUŠTVU SLEPIH.** Volfova 12, Ljubljana so darovali: Ivan Jax in sin 25 Din, Ivan Jelčin ml. 100 Din, Ivan Bonač 100 dinarjev, trdka Ciuha & Jesih 100 Din, Dolničar & Richter 20 Din, Matej Orehek 20 Din, A. Šarabon 20 Din, Olga Biesik, Maribor 20 Din, Josipina in Fran Pretnar, tu 40 Din, Iv. Buzzolini 20 Din, Kaluža M. 10 Din, uslužbenci kav. in restav. Krapež 100 Din. Vsem plemenitim darovalcem najiskrenejša hvala! — Odbor.

š **MESTO IZPRIČEVALA O NEDOLŽNOSTI V ZAPOR.** Šele 16 let stara Milica Skoko iz Nevesinja v Bosni jeprišla te dni k okrožnemu zdravniku po izpričevalo o nedolžnosti, češ da ji očitajo moralno pokvarjenost. Zdravnik jo je v resnici pregledal in pri tej priliki ugotovil, da je ravno pred par dnevi porodila in vrgla potem svojega otroka v stajo, kjer se je za-dušil. Mesto izpričevala o nedolžnosti je moralo dekle zato v zapor.

š **OČE V PIJANOSTI UBIL SINA.** Posesnik Rade Markov iz Barande pri Bečkereku je silno udan alkoholu. V pijanem stanju mora njegova družina silno mnogo pretrpeti. V petek je prišel zopet pijan domov in napadel

svojega sina Svetimira. Ko se je ta hotel braniti, se je zakadil v njega z nožem in ga sunil s tako silo v glavo, da je čez nekaj ur umrl. Ubijalec se je sam prijavil sodišču in je bil takoj oddan v zapore.

š **ZASLEDOVAN VLAČUGAR.** Po vaseh v Savinjski dolini se klati okrog znani vlačugar Jožef Svetko v družbi svoje prilježnice Jostine Ropotar in triletnega otroka. Družinica ima na vesti že več tatvin, vendar se zna spretno umikati orožnikom. Pred nekaj dnevi je Svetko ukradel zopet cerkovniku Francu Rojniku v Grižah zeleno pobarvan voziček, vreden 400 dinarjev.

š **CIGANSKA NADLOGA.** Po deželi se potepa več ciganskih družin, ki povzročajo ljudem, kamor pridejo, same skrbi. Posebno nevarna je družina Rajhardova, čije člani se potepajo okrog kot muzikanti, pri tem pa ne zamude nobene prilike, da krađajo vse, kar jim pride pod prste. Orožniki zasledujejo 22-letnega Rajharda Karla, 21-letnega Filipa, 19-letno Danijelo in 40-letno Marijo, ki imajo na vesti vsak nad 20 tatvin.

š **Z VRHA ZVONIKA JE STRMOGLAVIL NA TLAK.** Minoli teden je popravljal klepar v Več. Laščah, ki je oče dveh otrok, na zvoniku farne cerkve križ in jabolko in je vse v redu izvršil. Prosil je tamšnjega kaplana, da bi ga popoldne v tej poziciji slikal, ker bo šel še enkrat na zvonik, kljub temu, da je delo že izvršeno. A popoldne, ko se je povzpел do križa in se zanj prijel, sta se križ in jabolko odlomila in nesrečnež je strmoglavil na tla, kjer je obležal mrtev. Zlomil si je tilnik. Več gledalcev, ki so prizor gledali, se je one svestilo. Pokojnik je bil zelo miren in priljubljen človek in je nesreča v celem okraju vzbudila splošno sočutje s pokojnikovo rodbino.

š **GNUSNI ZLOČINEC LACKOVIČ OBSOJEN NA SMRT.** Dne 3. julija t. l. je zidar Žarko Lacković v Pančevu izjavil devetletno Elizabeto Miklavc in 11-letno Katiko Waidenhof v grmičevje ob Donavi, obe tamkaj posilil, nato zadavil in vrgel končno trupla v Donavo. V torek se je vršila proti ostudnemu zločincu pred sodiščem v Pančevu razprava, za katero je vladalo med občinstvom velikansko zanimanje. Naval je bil tak, da so redarji le z največjo težavo vzdrževali red. Lacković je hladnokrvno priznal svoje dejanje in se zagovarjal s pijanostjo. Med razpravo je prišlo do pretresljivih prizorov. Stariš obeh, na zverinski način umorjenih nedolžnih otročičev, so ob pogledu na posamezne komade njihovih oblek pričeli glasno plakati, z njimi vred pa tudi občinstvo. Sodišče je obsodilo morilca v smrt na vešalih. Občinstvo je sprejelo obsodbo z vihar-nim vzklikanjem.

Živčevje in delo.

Pri delu, seveda samo pri duševnem delu, delujejo izključno le možgani, ki kot del živčevja vplivajo tudi na ostale živce. Ker so živci oni del telesa, ki nam dela dobro ali slabo razpoložene, se čutimo po težkem duševnem delu, kjer so se udeleževali izključno le živci, tudi telesno tako oslabele, da nam vse odpove.

Predpisovale so se že različne norme, kako naj se človek ravna pri delu, kako in kdaj naj počiva, da si ohrani tem več moči za delo, ne da bi pri tem telesno oslabil.

Za najboljšega se je izkazal predlog zdravnika neurologa dr. Dornblütha, ki priporoča, da naj se človek pri težkem duševnem delu po vsakih 40—50 minutah vsaj za 10 minut odpočije. Tako bo mogel ves dan delati, ne da bi se kaj izmučil, ako seveda upoštevamo tudi prosti čas pri jedi. Za cefo težka duševna dela predlaga, naj bi se celo vsakih 30 minut počivalo, da si človek pridobi novih moči. Za odpočitek zadostuje, da se človek vleže in se znebi popolnoma vseh misli, ki se tičejo njegovega dela. Ako se kdo ne ravna po tem, se drugo povovico dneva čuti že duševno utrujenega in proti večeru končno popolnoma obnemore.

Za primer navaja dr. Dornblüth nekega veleindustrijskega, ki se je vsak dan dopoldne tako zmučil, da ostali dan ni bil več za delo. Takoj zjutraj je dobival pošto, ki jo je hotel vedno takoj pregledati brez vsakega odmora. To

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkvalitetneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000.—.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Od ust do ust

gre govorica,
kar tudi prava je resnica,
da manufakturno blago po
ceni dobim
edino le pri 10-3

Valentin Hladin

CELJE, zraven nemške cerkve.

delo, ki je bilo izredno naporno, je trajalo nepretrgoma tri ure. Nato je šel pregledovat svoje lokale v tovarni, popoldne pa je imel navadno seje in konference. Čeravno je zadnje dvojke lahko delo, ki človeka večkrat osveži, je vendar tega industrijskega težila to kot najbolj naporno delo. Ko pa je začel po zdravnikovem nasvetu že dopoldne delati potrebne odmore med težkim delom, je kmalu opazil, da je ostal cel dan svež in čil, čeravno je v enem dnevu ravno toliko napravil kot prej ali pa še več.

Le na tak način seda po dolgih letih duševnega dela obvarovati živčnih bolezni.

Čez tisoč let.

Ko je Amerikanec Bellamy spisal knjigo »Pogled iz leta 2000«, se je moderna tehnika šele začela razvijati. Kakor so bile takratne misli drzne, vendar so danes v marsikateri stvari tehniki šli že dalje. Sedaj je pa angleški tehnik Low, ki je že sam z več kot sto izumi prispeval k civilizaciji človeštva, izdal knjigo, v kateri poskuša slikati, kakšen bo svet v tisoč letih.

Ako mu smemo verjeti, bodo naši potomci čez tisoč let prav malo spanja potrebovali, tako da bodo komaj tri noči v tednu prebili v postelji. Zajtrk, kosilo itd. bodo potem pnevmatične cevi dobili postavljeno na mizo, ki ga bodo za neznatne cene oddajala mestna podjetja. Toraj odpade nakupovanje, kuharice, kurjava, kuhinje, mnogo jeze itd. Radio in daljnovid bodo trgovcu omogočevali, da bo tudi važne trgovske posle lahko v vsej komodnosti vršil pri svoji pisalni mizi. Osebna navzočnost ne bo potrebna.

Prijatelj sporta bo v svojem hišnem kinu vse natančno videl in slišal, kar se bo zgodilo na sportnem prostoru, ne da bi zapustil svoje stanovanje. Prometne ceste bodo za pešce prav posebej v obliki arkad. Tu se bodo nahajale velike trgovine in slični lokali. Stekljena streha, katera bo varovala pred mrazom in dežjem. Električna kurjava bo po vseh cestah. V sredi ceste pa se bosta premikala dva brezkončna trakova, eden sem, drugi tja, s pomočjo katerih bo olajšana pešhoja. Kdor bo hotel, se bo teh poslužil. Na voznih cestah ne bo nobenih benzinavtomobilov več, pač pa samo še elek-

trični, kateri bodo prejemali tok brezžično. Vožnja bo tako poceni, da bo pešhoja polagoma popolnoma nemo derna postala.

S tem ni rečeno, da se bo človek na ta način pomehkužil, ne, kajti sport bo takrat gojilo vse in v mnogo večji meri kot dandanes. Ozračje bo mnogo bolj zdravo nego danes, kajti dim, saje, prah, vse to bodo nepoznane stvari. Premog se bo uporabljal samo še v medicinske svrhe. Kužne bolezni bodo nepoznane, tako da bo čez tisoč let človek umiral le vsled nezgod ali starostne onemoglosti.

Razgled po svetu.

r Silna epidemija legarja je izbruhnila v Hannoveru v Nemčiji. Tekom enega tedna je obolelo blizu 600 ljudi, od katerih jih je že 12 umrlo, kljub temu, da nastopi kriza običajno še le kasneje. Ker domači zdravniki ne morejo obvladati tako velikega števila bolnikov, so prihiteli na pomoč drugi zdravniki, skoro polnoštevno tudi vsi specialisti z vseučiliških klinik.

r Dve železniški nesreči. V Melbourne v Avstraliji je osebni vlak pridrvel z vso silo v tovorni vlak. 26 oseb je mrtvih, 50 pa ranjenih. — Na postaji Contesa v Romuniji pa je brzovlak zadrl ob drug vlak. Pet oseb je bilo mrtvih, 30 pa težko ranjenih.

r Zračna proga Dunaj-Benetke. Od 15. septembra se ustavljajo aeroplani, ki vzdržujejo potniški promet med Dunajem in Benetkami, tudi v Gradcu.

r Dva medveda na mestnih ulicah. Te dni sta ušla iz cirkusa v Jassyju dva medveda, ki sta hipoma povzročila paniko po vsem mestu. Več oseb sta podrla na tla, ulice so bile takoj prazne in vse trgovine zaprte. Tudi policaji so bežali, ker so bili oboroženi samo z revolverji. Dve uri sta gospodarila po mestu, na kar se je posrečilo cirkuskim krotilem, da so jih zopet spravili v kletke.

r Najstarejši nemški filozof umrl. Najstarejši nemški filozof prof. Rudolf Eucken, je v sredo umrl za pljučnico. Imel je 81 let.

r Potepuh postal mati. K nekemu posestniku v Wieperndorfu v Labudski dolini je prišel potepuh, ki je prosil za večerjo in prenočišče. Ko se je vrnil drugo jutro iz hleva k zajtrku, je dejal, da joka v slami majhen otrok. Posestnik je potepuha zadržal in obvestil policijo, ki je našla v slami novorojenčka, katerega mati je bil — potepuh. Gre namreč za 20 letno brezposelno Marijo Amon, ki je hodila že leto dni po deželi v moški obleki, da bi dobila lažje posla. Posestnik jo je obdržal za dekle.

r Indijanci ugrabili bivšega meksikanskega predsednika. Kakih tisoč Indijancev plemena Yaqui je preteklo nedeljo napadlo vlak, v katerem se je vozil bivši predsednik republike Alvaro Obregon. V vlak se je nahajalo tudi mnogo vojakov, ki so se postavili napadalcem po robu. Boj je trajal tri ure in končno se je Indijancem posrečilo ugrabiti bivšega predsednika. Hudega pa le ni bilo, kajti kmalu za tem je Obregon brzojavil predsedniku Callesu, da je čil in zdrav.

r BUDIMPEŠTA — MESTO TUBERKULOZNIH. Mestni fizikaf v Budimpešti je pravkar objavil svoje poročilo za prvo polletje 1926. Število nalezljivih bolezni je sicer padlo, silno pa raste število tuberkuloznih. V teku

Kupim voziček za pužo

(Puppenwagen). Naslov v upravi lista.

Modna trgovina **A. DROFENIK** Celje, Glavni trg 9.

Perilo, trikotaža, kravate, žepni robci, svila, dežniki, volna in DMC preja v vseh barvah, modni nakiti, šivalne potrebščine, čipke in vezenina, toletno milo i. t. d. — Priznana najboljša nogavice.

Samoprodaja „Ba't'a“ čevljev. Predtiskarija.

Vedno novosti! — Cene konkurenčne! — Priznana prvovrstno blago! — Postrežba točna!

6 mesecev je zbolelo samo v Budimpešti 15.000 oseb za tuberkulozo. V raznih bolnicah je na zdravljenju 5.780 novih in 75.950 starih jetičnikov. Za Seviljo na Španskem je Budimpešta glede števila tuberkuloznih prvo mesto v Evropi. Vzrok tej razširjenosti so pač izredno slabe življenske razmere prebivalstva, brezposelnost in stanovanjska beda.

Gaterist

vsestransko zanesljiv, išče stalno mesto. Cenj. ponudbe pod »Zanesljiv«, na poštni predal št. 13, Celje.

Iz Zagreba je dospela vest,

da je izšel bogato ilustriran cenik največje trgovine in razpošiljalne hiše, ki se pošlje kupcem v pokrajini **brezplačno**. (Oni, ki so že enkrat prejeli katalog, naj nepišajo ponj.) Ogromna skladišča! Velik eksportni poštni oddelek! Nenadkriljivo nizke cene! Evo malega izvlečka: Ženski plašč (Mantel) iz volnene tkanine 280 Din. Okusna hišna oprema 64 Din. Suknje 52 Din, boljše vrste 60 Din. Lepe bluze 42 Din. Hišne preproge 19 Din. Ženske srajce 25 Din i. t. d. i. t. d. Največje skladišče moderne konfekcije za dame, gospode in deco, manufaktura, kuhinjske in hišne potrebščine. Največja trgovska in razpošiljalna hiša v SHS.

KASTNER i OEHLEK, Zagreb, Illica 4.

Français théorique et pratique

(prononciation exacte, grammaire, littérature conversation). Melle Berthe Delorme, munie de son brevet d'institutrice délivré par l'Académie Française. Celje, Pred grofijo 7.

Nove kakor tudi preigrane

klavirje in pianine

po izredno nizkih cenah vedno v zalogi! Oddaja se tudi na obroke! **M. ROPAS, CELJE.**

Premog zabavovski, trboveljski in iz vseh drugih rudnikov dobavlja in dostavlja na dom v mestu in okolici

Franjo Jošt, CELJE, Aleksandrova ul. 4

Trgovski pomočnik

spreten prodajalec, zmožen tudi nemščine in se ne boji dela, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. **M. Berdajs, trgovina s specerijskim blagom in semeni, MARIBOR.**

Trapistovski sir

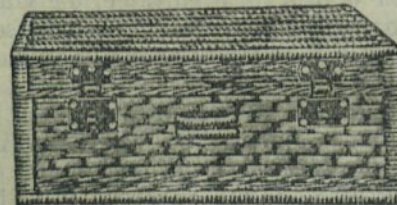
Opozarjamo naše cenj. odjemalce, da imamo v zalogi trapistovski sir la à 26 Din, Ila à 22 Din in IIIa à 18 Din kg. Pošilja se po povzetju. Večja naročila se računajo franko Celje.

Sirarska zadruga Oborovo 3-3 Orle, Hrvatska.

LOKAL

velik, suh in svetel v najprometnejšem delu celjskega predmestja, se takoj odda. Naslov upravi lista. 3

PLETARNA

Martin Babin

CELJE, Gosposka ul. 24.

Priporoča pletarske izdelke vseh vrst, sobne in vrtno garniture. Stoli se samo pri meni opletajo.

Obleke
za gospode,
dame, fante,
deklice in
otroke,
kakor tudi
bluze, krila,
plašče, zim-
ske dolge in
kratke suknje,
hladne ter
sploh vso
konfekcijo,
najtinejši tu-
in inozemski
izdelki,
kupite letos
po izvanredno
nizkih cenah samo
v veletrgovini
R. Stermeck, Celje.
Oglejte si izlozbe! Primeren popust za povrnitev vožnje.
Ilustrovani cenik zastoj. Trgovci engros cene.